

18. Στρέβλωση της Οικονομολογίας

από τον Νικόδημο

1. Πουθενά στον κόσμο σήμερα δεν εφαρμόζεται η αποκόμιση των δημόσιων αξιών ή της γεωπροσόδου ή ΓΦ (= γεωφορολόγηση). Εφαρμόζεται διστακτικά σε μικρή κλίμακα στη Δανία, σε λίγες πολιτείες στις ΗΠΑ, στη Νέα Ζηλανδία, στην Ταϊβάν, στο Χονγκ Κονγκ και αλλού.

Η ειρωνεία είναι πως όλοι ανεξάρτετα οι οικονομολόγοι συμφωνούν στο ότι αυτός ο φόρος είναι ο μόνος που δεν προκαλεί στρεβλώσεις στην οικονομία – δηλαδή πληθωρισμό, μείωση μισθών, ανεργία κλπ. Πχ.: –

Στο προηγούμενο φύλλο 15, §5, είδαμε πως ο Alfred Marshall, δάσκαλος του μεγάλου J. M. Keynes, δίδασκε αυτή τη φορολογία ονομάζοντάς την αποκόμιση του «δημόσιου προϊόντος» που είναι η ορθή αμοιβή, το φυσικό έσοδο, για το δημόσιο ή Κράτος. Την υποστήριξε μάλιστα ανοιχτά από τη έδρα της Πολιτικής οικονομίας στο Κέμπριτζ με επιστολή του στην ημερήσια *Times*, 16/11/1909.

Το 1965 στο εγχειρίδιο του *Economics: The Science of Prices and Incomes* (Λονδίνο, Methuen), ο καθηγητής H. Speight έγραψε: « Το κύριο ελάττωμα των πλείστων φορολογικών συστημάτων είναι ότι τείνουν να στρεβλώνουν την παραγωγή ... Ένας φόρος επί της προσόδου δεν θα είχε τέτοια στρεβλωτική επίδραση. Έτσι ο ιδανικός φόρος είναι ο φόρος επί της γεωπροσόδου» (σ 277).

Είδαμε πως ο νομπελίστας J. Stiglitz επίσης, ένας από τους συμβούλους του Προέδρου Κλίντον, υποστήριζε ακριβώς την ίδια άποψη πιο πρόσφατα.

Παρά ταύτα, στη σύγχρονη εποχή μας το μέτρο αυτό δεν εφαρμόστηκε στην κλίμακα που θα περίμενε όποιος γνωρίζει τις απόψεις των σοβαρών αυτών οικονομολόγων. Ο λόγος ήταν και είναι η θεληματική άγνοια που εύκολα διακατέχει τον νου των ανθρώπων όταν απειλούνται τα εδραιωμένα συμφέροντά τους. Στην περίπτωσή μας τα συμφέροντα είναι αυτά των ιδιοκτητών που έχουν, αν όχι ακριβώς μονοπώλιο, τουλάχιστον ολιγοπώλιο γιατίν εις βάρος των άλλων.

2. Αργότερα, σε άλλο φύλλο θα δούμε τις προσπάθειες που έκαναν οι οπαδοί αυτού του συστήματος για την επιβολή του σε ορισμένες χώρες. Σε αυτό το φύλλο θα εξετάσουμε τη στρέβλωση και την συνακόλουθη διαφθορά της οικονομικής θεωρίας που κατόρθωσαν να επιφέρουν ορισμένοι ακαδημαϊκοί στην Αμερική γύρω στο 1890-1900.

Προτού όμως προσχωρήσουμε σε αυτό το πεδίο, ας βεβαιωθούμε πως κατανοούμε γιατί κάτοχοι εδαφών μπορούν να έχουν ολιγοπώλιο.

‘Μονοπώλιο’ είναι η κατοχή και διάθεση ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας από ένα άτομο ή μια επιχείρηση. Το άτομο, η επιχείρηση, έχει απόλυτο έλεγχο πάνω στην πηγή και τις πρώτες ύλες από όπου παράγεται το αγαθό και πάνω στην παροχή του. Το προσφέρει όποτε, όπου, όπως και σε όποια ποσότητα και τιμή θέλει χωρίς ανταγωνισμό.

Το ‘ολιγοπώλιο’ είναι μια παρόμοια κατάσταση αλλά τώρα υπάρχουν πιο πολλά άτομα ή εταιρείες που έχουν έλεγχο στις πηγές, στην παραγωγή και στη διάθεσή του. Υπάρχει λίγος ανταγωνισμός αλλά οι ανταγωνιστές είναι λιγοστοί κι εύκολα έρχονται σε συμφωνία για την εμπορία του αγαθού.

Σε όλες τις χώρες πολλοί άνθρωποι έχουν στην ιδιοκτησία τους την κατοικία τους. Πολλοί όμως δεν την έχουν και αναγκάζονται να πληρώσουν κάποιο μίσθωμα

σε ιδιοκτήτες. Όπως εξηγήσαμε σε προηγούμενα φύλλα, το σπίτι (μονοκατοικία ή διαμέρισμα σε πολυκατοικία) σχετίζεται πάντα με ένα τεμάχιο εδάφους και ένα μέρος του μισθώματος καλύπτει αυτό το γεωτεμάχιο.

Εδώ, στην κατοχή κατοικίας έχουμε την πρώτη δυσκολία.

Πολύ μεγαλύτερη δυσκολία όμως συναντιέται στην εύρεση κατάλληλων εδαφών για επαγγελματική στέγη, για εμπορικές, βιομηχανικές και άλλες δραστηριότητες. Εδώ τα μισθώματα για ενοικίαση και οι τιμές για πώληση γεωτεμαχίων (και κτιρίων φυσικά) κυμαίνονται σε πολύ ψηλότερο επίπεδο.

Είναι πολύ ενδιαφέρον και διδακτικό το ότι στην Ελλάδα, στις μέρες μας (φθινόπωρο και χειμώνας 2011), οι τιμές ακινήτων (και οικοπέδων) δεν δείχνουν καμιά τάση να μειωθούν, παρότι παρουσιάζονται ελάχιστοι αγοραστές. Μόνον ιδιοκτήτες με μεγάλη ανάγκη για ρευστό πωλούν ή μισθώνουν τη γη τους σε χαμηλές τιμές. Μόνο το 2012 άρχισαν να πέφτουν οι τιμές.

3. Το ολιγοπώλιο γης είναι ισχυρό για τρεις λόγους που αναπηδούν από την ίδια τη φύση των πραγμάτων. Πρώτον, η γη έχει πεπερασμένη έκταση και, εκτός από λιγοστές πολυδάπανες αποξηράνσεις βαλτότοπων και αβαθών λιμνών, δεν μπορούν να παραχθούν νέα εδάφη. Δεύτερον, οι άνθρωποι χρειάζονται κάποιο γεωτεμάχιο πάνω στο οποίο θα ασκούν το επάγγελμά τους σε κτηνοτροφία, γεωργία, οινοποιία, κλωστοϋφαντουργία, σωληνουργία, χρηματοπιστωτική δραστηριότητα κλπ. Εκ φύσεως οι άνθρωποι πρέπει να βρίσκονται πάνω στη στέρεη επιφάνεια του πλανήτη για να εκτελούν αυτές τις δραστηριότητες. Τρίτον, ενώ η γη έχει περιορισμένη, αμετάβλητη έκταση, ο ανθρώπινος πληθυσμός αυξάνεται συνεχώς και ο ανταγωνισμός για τη χρήση γεωτεμαχίων γίνεται πιεστικά εντονότερος.

Γι' αυτό το ολιγοπώλιο εδαφών είναι πανίσχυρο. Παρότι εκ πρώτης όψεως η συγκέντρωση τεράστιων ποσοτήτων χρημάτων σε χέρια ιδιωτών ή χρηματιστικών εταιρειών μοιάζει να κυβερνά τις αγορές σε βαθμό που να προκαλούν ακόμα και τη χρεοκοπία μεγάλων, ανεξάρτητων χωρών, ωστόσο το χρήμα είναι δευτερεύων παράγοντας. Ένα κράτος μπορεί να τυπώσει δικό του χρήμα, όπως έκανε ο Ομπάμα στις ΗΠΑ (φθινόπωρο 2011) και **θα μπορούσε να κάνει και η Ευρωπαϊκή Ένωση αν δύντως αποτελούσε Ένωση - αλλά δυστυχώς δεν είναι καθώς διοικείται από αμαθέστατους συμφεροντολόγους πολιτικάντηδες (Μπερλουσκόνι, Σαρκοζί, Θαπατέρο και τώρα Μέρκελ, Ολλάντ, Ραχόι κ.α)** που ενδιαφέρονται κυρίως για τη χώρα τους, το κόμμα τους και περισσότερο την παραμονή τους στην εξουσία.

Η γη δεν είναι απεριόριστη: η έκτασή της είναι πεπερασμένη. Το χρήμα μπορεί να παράγεται από μεγάλες χώρες κατά βούληση. Και αν κατά διαστήματα οι κινήσεις του προκαλούν έντονες αναταράξεις έως και χρεοκοπίες, η δύναμή του στηρίζεται στον έλεγχο που μπορεί να αποκτήσει πάνω σε αγαθά και ποικίλες επιχειρήσεις και κατ' επέκταση πάνω στα εδάφη.

Ο άνθρωπος μπορεί να υπάρχει δίχως χρήμα, όχι όμως δίχως γη.

4. Η διαστρέβλωση στην οικονομολογική θεωρία έγινε στις δεκαετίες 1880-1920. Όπως είδαμε σε προηγούμενα φύλλα (7,8,11-13 και κυρίως 9) η γη είναι ένας πρωταρχικός συντελεστής στην παραγωγή πλούτου ενώ το κεφάλαιο είναι αγαθά, προϊόντα της παραγωγής που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή καινούριων προϊόντων. Η διαστρέβλωση που έγινε μετέτρεψε τη γη σε 'κεφάλαιο' έτσι που να μη θεωρείται αναγκαίο φυσικό στοιχείο για την ύπαρξη των ανθρώπων, να μη λογίζεται ως πρωταρχικός συντελεστής στην παραγωγή και, συνεπώς, να μπορεί να περνά σε μόνιμη ιδιοκτησία.

Το 1908, ο S.N. Patten, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Pennsylvania (Wharton School), έγραψε: «Αν η νέα ομάδα στοχαστών ονομαζόταν κοινωνιολόγοι ή ιστορικοί, θα μπορούσαν να παραγνωριστούν. Αλλά ισχυρίζονται ανοιχτά ότι είναι οικονομολόγοι. Και το χειρότερο... το μεγάλο πλήθος των παλαιότερων παίρνει το μέρος τους. Τίποτε δεν ευχαριστεί έναν σοσιαλιστή ή οπαδό του Μοναδικού Φόρου τόσο όσο να παραθέτει αυθεντίες και να χρησιμοποιεί πασίγνωστες οικονομικές θεωρίες για να αποδείξει την ιδέα του ... Η οικονομική θεωρία πρέπει να ξαναδιατυπωθεί ώστε να στηρίζεται παντελώς σε νέα δεδομένα. Αυτό νομίζω είναι το πραγματικό νόημα της τωρινής κίνησης στην οικονομική σκέψη. Δεν θα δεχθεί τον σοσιαλισμό [που] πρέπει να απομονωθεί πληρέστερα από την ιστορία, την κοινωνιολογία και άλλες μελέτες». (Δική μου υπογράμμιση σ 219, *Essays in Economics*, επιμ του RG Tugwell, Νέα Υόρκη 1924: επαναδημοσίευση του 'The Conflict Theory of Distribution' στο *Yale Review* Αυγ 1908.)

Η «ομάδα στοχαστών», οι «σοσιαλιστές» και «οπαδοί του Μοναδικού Φόρου» δεν προωθούσαν κανένα σοσιαλισμό τύπου Προυντόν ή Μαρξ ή μεταμαρξικού ρεύματος. Ήθελαν κοινωνική μεταρρύθμιση και ίσες ευκαιρίες για όλους αλλά όχι επανάσταση, κοινοκησία και ισότητα στα πάντα. Επεδίωκαν την μεταρρύθμιση μέσω Γεωφορολόγησης όπως την είχε διατυπώσει ο Henry George στο **Progress and Poverty** (1879) που πούλησε εκατομμύρια αντίτυπα. Είναι αμφίβολο αν ένας στους δέκα τέτοιους «σοσιαλιστές», είχε ακούσει καν για τον Μαρξ και την επαναστατική Διεθνή του.

Η «τωρινή κίνηση στην οικονομική σκέψη» ήταν η καινούρια διδασκαλία των Νέο-κλασικών, όπως ονομάστηκαν οι δύο γενεές οικονομολόγων από το 1885 περίπου ως το 1930. Ο Πάττεν ανήκει σ' αυτούς.

Επειδή το πλήθος των παλαιότερων οικονομολόγων ασπαζόταν και προωθούσε την ιδέα της Γεωφορολόγησης, η οικονομική θεωρία έπρεπε να ξαναδιατυπωθεί με τέτοια ορολογία ώστε να αποκλείει κάθε δυνατότητα αποδοχής της ΓΦ. Στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα, διάφοροι οικονομολόγοι στην Ευρώπη, όπως ο Jevons στην Αγγλία και ο Menger στην Αυστρία, τροποποιούσαν, ανέπτυσσαν και συμπλήρωναν, τα διδάγματα των κλασσικών. Αυτό είναι απόλυτα θεμιτό σε μία επιστήμη. Αλλά η κίνηση σκέψης που αναφέρει ο Πάττεν είναι αθέμιτη: δεν ήταν απλώς αντιεπιστημονική αλλά καθαρά εγκληματική. Θα περιόριζε, θα παραποιούσε, θα πλαστογραφούσε νέα δεδομένα ώστε να αποκλείει ορισμένες γραμμές έρευνας και διδασκαλίας.

5. Γιατί γινόταν; Διότι διακυβεύονταν τα οικονομικά συμφέροντα των μεγαλοϊδιοκτητών γης που είχαν αποκτήσει και τεράστια πλούτη και μεγάλη ισχύ. Γύρω στο 1880 άρχισαν να ιδρύονται και πολλά νέα πανεπιστήμια και τμήματα Πολιτικής Οικονομίας σ' αυτά. Χρηματοδότες ήταν κυρίως αυτοί οι πανίσχυροι μεγαλοϊδιοκτήτες. Για παράδειγμα το Wharton School (τμήμα Οικονομικών στο παν. Pennsylvania), όπου την έδρα είχε ο Πάττεν, το ίδρυσε και το χρηματοδοτούσε ο Wharton που είχε στην κατοχή του τουλάχιστον 100.000 άκρα (=acre) δηλ. 400.000 στρέμματα. (J. Ackerman & M. Harris 1946: *Family Farm Policy*, Εκδ Πανεπ. του Chicago.)

Η νέα κίνηση θεωρείται ότι άρχισε με τον J. B. Clark ο οποίος διορίστηκε στην έδρα του πανεπ. Columbia το 1895. Ένας οικονομολόγος, ο John Henry, εξειδικευμένος στο έργο του Κλαρκ, μας πληροφορεί πως πριν το 1886 αυτός φλέρταρε με τον σοσιαλισμό, όπως συνηθιζόταν τότε, αλλά άλλαξε όταν κατάλαβε πως δεν ήταν αποδεκτό στα πανεπιστήμια. «Οι ακαδημαϊκοί εξετάζονταν πολύ προσεχτικά. Οι αρχές [στα πανεπιστήμια] τους ζητούσαν να αποκηρύξουν προηγούμενες ανορθόδοξες γνώμες κι αν αρνούνταν, απολύονταν. Ο Κλαρκ ...

εγκατέλειψε τότε τη σοσιαλιστική πόζα του, διαχώρισε τη θέση του από άλλους ύποπτους και καθόρισε τη νέα θέση του που έδειχνε πίστη στην ισχύουσα αυθεντία». (J. Henry 1992: *God and the Marginal Product*, American Economic Association, Νέα Ορλεάνη.)

Πρύτανης του Κολούμπια τότε ήταν ο Seth Low, ένας άλλος πλούσιος γαιοκτήμονας. Ο Λόου ο ίδιος προσέλαβε τον Κλαρκ (σ 199: W. J. Barber, 1988: *Breaking the Academy Mould*, Εκδ. Πανεπ. Weslyan). Ο Λόου θα κατέβαινε ως υποψήφιος δήμαρχος της Νέας Υόρκης το 1897 με αντίπαλο τον ίδιο τον Χένρυ Τζωρτζ (!). (Ο Τζωρτζ πέθανε λίγες μέρες μετά τις εκλογές.)

Το 1886 ο Κλαρκ έγραψε το **The Philosophy of Wealth** όπου επιτίθεται ενάντια σε «χρηματιστικές αιρέσεις και παράξενες διδασκαλίες σχετικά με τα δικαιώματα της ιδιοκτησίας» (σ 1-2) και ενάντια στον Τζωρτζ προσωπικά που «αγνοεί την παραγωγική δράση του κεφαλαίου» (σ 126). Αυτή είναι μια εντελώς ανέντιμη και παράλογη επίθεση ενάντια σε κάποιον όπως ο Τζωρτζ, ο οποίος συνιστούσε με κάθε τρόπο την απαλλαγή του κεφαλαίου και της αμοιβής του από κάθε φορολόγηση!

Το 1888 ο Κλαρκ δημοσίευσε το **Capital and its Earnings** και το 1890 το άρθρο **The Moral Basis of Property in Land** (στο *Journal of Social Science* σ 21-28, Οκτ 1890). Σε αυτά επιτίθεται πάλι ενάντια στον «αγροτικό σοσιαλισμό» και στον Τζωρτζ και αναπτύσσει και εδραιώνει την ιδέα ότι το «κεφάλαιο εισέρχεται στη γη», ότι το κεφάλαιο είναι μια αφηρημένη ουσία που «μετενσαρκώνεται» (*transmigrates*) από αντικείμενα σε αντικείμενα και στη γη.

Στην κύρια εργασία του, **The Distribution of Wealth**, 1899, που είναι ως επί το πλείστον μια ανασύνταξη προηγούμενων δημοσιευμάτων του, ο Κλαρκ επαναπροσδιορίζει τη φύση και λειτουργία του κεφαλαίου ως μόνιμη πηγή αλλά κινούμενη από ένα αντικείμενο σε άλλο και στη γη (σ 9-11, 116-20) και κατασκευάζει το νεοκλασικό μοντέλο του μιας στατικής οικονομίας όπου όλοι οι συντελεστές είναι σε περιορισμένη παροχή (σ 338). Αυτό, βέβαια, δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα όπου μόνο η γη είναι σε περιορισμένη ποσότητα ενώ κάθε μορφή κεφαλαίου (απλά εργαλεία, μηχανές, φορτηγά, αεροπλάνα, οικοδομήματα) παράγεται σε όποια επιθυμητή ποσότητα, φθείρεται με τη χρήση και αναπαράγεται. Άλλα με τους περιορισμούς του στατικού μοντέλου του, ο Κλαρκ εξομοίωσε τη γη (η οποία δεν φθείρεται ούτε αναπαράγεται!) με το κεφάλαιο και έδειξε (*Isic*) ότι κάθε συντελεστής μπορεί να έχει πλεονασματική πρόσοδο (σ 344-5).

Έτσι μετά από μια σειρά επιφανών Νεοκλασικών όπως ο E.R.A. Seligman, F.A. Walker, C. Spahr, A.S. Johnson, F.A. Fetter, R.T. Ely, M. Clark (γιος του Κλαρκ, οικονομολόγος επίσης), φθάνουμε στον Frank Knight της Σχολής του Σικάγου, ο οποίος ήταν μαθητής του A.S. Johnson στο πανεπιστήμιο Cornell και αργότερα συνεργάτης του μονεταριστή Friedman. Στα μισά του 20^{ου} αιώνα, ο Φ. Νάιτ γράφει λοιπόν: «Η ιδέα ότι οι ονομαζόμενοι, «φυσικοί παράγοντες» [δηλ. γη] δεν παράγονται [από ανθρώπινη εργασία] είναι απατηλή και αντανακλά μια απατηλή απεικόνιση της παραγωγής... Η γη είναι σκέτο κεφάλαιο. Όταν προσδιορίζεται με ρεαλιστικό τρόπο, αντιπροσωπεύει μια απεριόριστη ποικιλία καταστάσεων ως προς τη συντήρηση και αντικαταστάσεις και δυνατότητες αύξησης παροχής όπως κάθε άλλη γενική τάξη οργάνων κεφαλαίου (σ 53-4: F. Knight 1956: *On the History and Method of Economics* Εκδ. Πανεπ. του Chicago). Το 1953 ας σημειωθεί, ο ίδιος ο Knight έγραψε ότι οι δουλοκτήτες στις Νότιες Πολιτείες είχαν δίκαιο τίτλο κατοχής λόγω συναίνεσης της κοινωνίας και λόγω ανοικτού ανταγωνισμού για την αιχμαλωσία των σκλάβων! ('The Fallacies of the Single Tax' στο Freeman 1953, σ 809-811). Τέτοια ήταν η ανηθικότητα αυτού του ακαδημαϊκού.

6. Εδώ παρενθετικά, πρέπει να υποδείξουμε ότι μερικοί νεοκλασικοί δεν αποδέχτηκαν ούτε τη νέα θεωρία ούτε την αντιεπιστημονική τακτική. Ο Marshall έγραψε: «Υπάρχει αυτή η διαφορά μεταξύ γης, και άλλων συντελεστών της παραγωγής: από την κοινωνική άποψη, η γη αποδίδει ένα μόνιμο πλεόνασμα ενώ πράγματα που φτιάχνει ο άνθρωπος και που φθείρονται δεν το αποδίδουν». (6.2.13 στο *Principles of Economics* 1898 Cambridge). Και ο J. Shumpeter παρατηρεί: Υπάρχει «μια τάση να χρησιμοποιείται η ιδέα της προσόδου στην υπηρεσία εντελώς διάφορων στόχων [που οδηγεί] σε ταλαντεύσεις, θολούρα, και νόθα θέματα». Παρότι επιφανείς οικονομολόγοι, συνεχίζει, επέκτειναν τον ορισμό της προσόδου σε άλλες χρήσεις, «Κατά τη γνώμη μου αυτό βοήθησε να φανερωθεί η κενότητα αυτής της επέκτασης» (σ 932-8 στο *History of Economic Analysis* 1954).

Τώρα μερικοί οικονομολόγοι ισχυρίζονται ότι ο Κλαρκ προσπάθησε να υπονομεύσει τον Μαρξ και τον κομμουνισμό. (J. Henry 'The transformation of J. B. Clark' στο *History of Political Economy* 1982 τόμος 14(2) και 1983 τόμος 15(3)). Αυτό δεν ευσταθεί. Στις εργασίες του Κλαρκ δεν υπάρχει αναφορά στον Μαρξ. Απεναντίας, η περιγραφή του κεφαλαίου από τον Κλαρκ ως μόνιμη πηγή και αφηρημένη ουσία απηχεί πολύ καλά την περιγραφή του Μαρξ: «Η αξία των εμπορεύσιμων αγαθών ... στην κυκλοφορία ... του κεφαλαίου, παρουσιάζεται ξαφνικά σαν ανεξάρτητη ουσία ... στην οποία χρήμα και αγαθά είναι σκέτες μορφές τις οποίες [το κεφάλαιο] διαδοχικά λαμβάνει και αποβάλλει» (δική μου παρένθεση: Κεφάλαιο 1.2.4).

Όχι, ο Κλαρκ υπονομεύει τον Τζωρτζ και τους ομοϊδεάτες του. Επιπλέον, ο οπαδός του Κλαρκ, F. A. Fetter λέκτορας στο Κορνέλ πρώτα και μετά καθηγητής στο Princeton, εικάζει ότι για την εργασία του Κλαρκ, Capital and Earnings, «Το πιο πιθανό έναυσμα για τον Κλαρκ ήρθε από την τρέχουσα συζήτηση για τον Μοναδικό Φόρο... Το **Progress & Poverty** (του Τζωρτζ) είχε τις μεγαλύτερες πωλήσεις από οποιοδήποτε άλλο βιβλίο γραμμένο από Αμερικάνο ... Κανένα άλλο οικονομολογικό θέμα τότε δεν συγκρινόταν σε σπουδαιότητα με τη διδασκαλία στο Progress & Poverty» (στο 'Clark's Formulation of the Capital Concept' στο *Economic Essays on Honour of J. B. Clark* επιμ. J. Hollander, 1927, Νέα Υόρκη, Books for Libraries Press).

Το θέμα όντως είχε μεγάλη σπουδαιότητα για το Αμερικανικό κοινό την εποχή εκείνη, 1879 και έπειτα. Η μεταρρύθμιση που επεδίωκε ο Τζωρτζ έδινε νέα ελπίδα στους εργαζόμενους ακτήμονες και μικροϊδιοκτήτες. Από την άλλη πλευρά, οι μεγαλοϊδιοκτήτες έβλεπαν, όπως οι Λόρδοι γαιοκτήμονες στην Αγγλία (μερικοί εκ των οποίων είχαν εκατοντάδες χιλιάδες άκρα), τον κίνδυνο να χάσουν τα εισοδήματα, την ανώτερη κοινωνική τάξη και την ισχύ τους.

7. Με αυτόν τον τρόπο η επιστήμη της Οικονομολογίας νοθεύτηκε και στρεβλώθηκε πριν από έναν αιώνα με την αναγωγή της γης σε «κεφάλαιο» έτσι που η γη να θεωρείται αγαθό όμοιο με όλα τα άλλα προϊόντα της παραγωγής (αβγά, βελόνες, γάζες, δίχτυα κλπ) και να μπορεί να αγοράζεται και να πωλείται σε μονιμότητα. Σήμερα στα Πανεπιστήμια και σε διάφορες Σχολές επίσημα διδάσκεται, όχι Πολιτική Οικονομία, αλλά μια περίτεχνη και αντιεπιστημονική παραφθορά που, όπως έδειξα στα γρήγορα στα φύλλα Αρχές Διακυβέρνησης 2 και 9, δεν έχει πολλή σχέση με την πραγματικότητα.

Αξίζει σε αυτό το σημείο να αναφέρουμε μερικά παραδείγματα ακαδημαϊκής διάβρωσης και διαφθοράς από πάμπλουτους μεγαλοϊδιοκτήτες.

Το Πανεπ. Cornell χρηματοδοτήθηκε από τον Ezra Cornell, ιδρυτή του μονοπωλιακού Western Union, που είχε 1 εκμ άκρα στις βορειοδυτικές περιοχές. Οι γνωστότατοι Rockefeller & Morgan χρηματοδότησαν περίλαμπρα τα Πανεπ. του Chicago και του Columbia (Νέα Υόρκη) αντίστοιχα. Το Stanford χρηματοδοτήθηκε από τους σιδηρόδρομους Southern Pacific, που είχαν πολλά εκατομμύρια άκρα γης

ενώ οι σιδηρόδρομοι B&O, άλλοι μεγαλοϊδιοκτήτες, ίδρυσαν το Πανεπ. Hopkins, από όπου οι R.T Ely & D.C. Gilman εξαπέλυσαν μύδρους κατά του Χένρι Τζωρτζ και της Γεωφορολόγησης.

Την ίδια εποχή διώχτηκαν και απολύθηκαν πολλοί καθηγητές που δίδασκαν και στήριζαν τη ΓΦ – όπως ο A. Eaton από το Oregon, ο E. Andrews από το Brown, ο S. Nearing από το Pennsylvania, κ.α.

Κλείνω παραθέτοντας μια βιβλιογραφία για το ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο του όλου θέματος: -

Ely RT 1938 *Ground under our Feet* N.Y., Macmillan. Furner M. 1975 *Advocacy & Objectivity...* Εκδ παν. Kentucky. Gaffney M. 1994 *The Corruption of Economics* Λονδίνο Sheapherd-Walwyn. Gates P. 1943 *The Wisconsin Pine Land of Cornell University* Εκδ. Παν. Cornell. Hyndman H. 1911 *Record of an Adventurous Life* NY., Macmillan. Mumford L. 1931 *The Brown Decades 1865-95* NY., Harcourt. Myers A. 1931 (1907) *History of the Great American Fortunes* NY. Modern Library. Ross D. 1977 ‘Socialism & American Liberalism’ στο *Perspectives of American History*. Schrecker E.W. 1968 *No Ivory Tower...* NY. Οξφόρδη, OUP. Sinclair U. 1923 *The Goose step...* Pasadena. Veblen T. 1918 *The Higher Learning in America* NY., Huebsch.